



สุชาติ พรชัยวิเศษกุล

อธิบดีกรมการจัดหางาน รักษาราชการแทน

รองปลัดกระทรวงแรงงาน

# ผลกระทบการแพร่ระบาดของโควิด-19 สถานการณ์การว่างงาน และแนวทางรับมือ

6 พฤษภาคม 2564

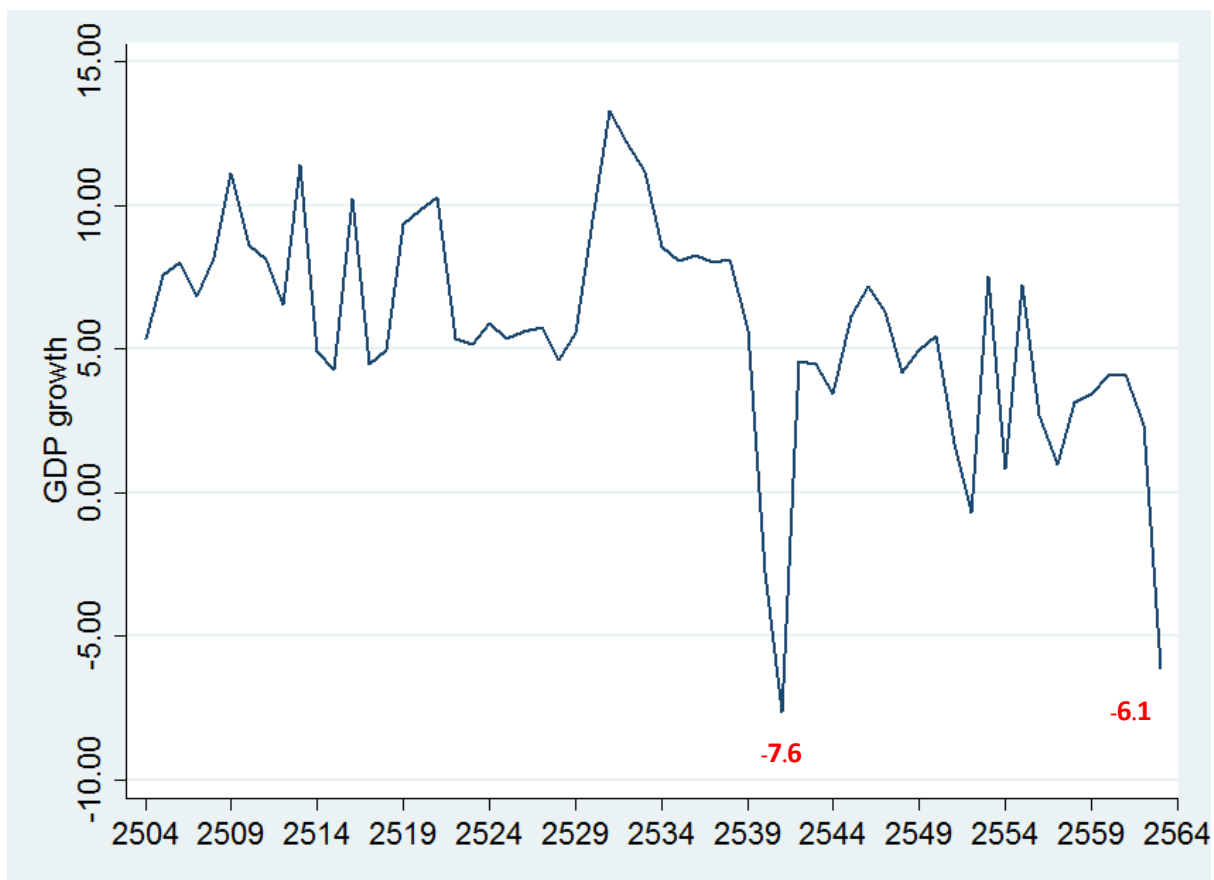
## Key Messages

- เศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบอย่างหนักจากโควิด-19 ในปี 2563 แย่ที่สุดในรอบ 22 ปี
- เศรษฐกิจไทยปี 2564 จะฟื้นตัวต่ำกว่าประเทศอื่นจากโควิด-19 ระลอกที่ 3
- ตลาดแรงงานอ่อนแอตั้งแต่ปี 2563 การว่างงานยังสูงและอยู่ในสถานะไม่แน่นอน
- มาตรการรับมือการว่างงานมีทั้งที่ดำเนินการอยู่แล้วแต่ยังไม่สมบูรณ์และมาตรการเฉพาะหน้าที่ไม่ยั่งยืน
- มาตรการที่ยั่งยืนจะต้องมีระบบการจ้างงานและพัฒนาทักษะที่มีประสิทธิภาพ
- กรมการจัดหางานและกรมพัฒนาฝีมือแรงงานควรร่วมกันพัฒนาระบบดังกล่าว โดยนำเทคโนโลยี AI มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้ภารกิจและตอบสนองประชาชน

## ผลกระทบทางเศรษฐกิจของการแพร่ระบาดของโควิด-19

การแพร่ระบาดของโควิด-19 เริ่มตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2563 ทำให้เกิดผลกระทบในวงกว้างจนกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั่วโลกหยุดชะงัก รวมถึงประเทศไทยที่ได้รับผลกระทบอย่างหนัก เห็นได้จากผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ในปี 2563 ที่หดตัวสูงถึงร้อยละ 6.1 เป็นการหดตัวมากที่สุดในรอบ 22 ปี นับจากวิกฤตเศรษฐกิจเอเชีย (Asian Financial Crisis) ที่มีต้นกำเนิดจากประเทศไทยในช่วงปี 2540 ซึ่งในเวลานั้น GDP ตดลบถึงร้อยละ 7.6 สูงที่สุดในประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย นับตั้งแต่มีการเก็บข้อมูลในปี 2504 จึงกล่าวได้ว่า วิกฤตโควิด-19 ครั้งนี้สร้างความเสียหายให้กับเศรษฐกิจไทยเกือบเท่ากับวิกฤตปี 2540

ภาพที่ 1 อัตราการขยายตัวของ GDP ปี 2504 - 2563



ที่มา : World Bank

เมื่อพิจารณารายละเอียดของผลกระทบโควิด-19 ต่อ GDP ในปี 2563 พบว่าอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือ ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร หดตัวร้อยละ 38.26 รองลงมาเป็นหมวดการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้าติดลบร้อยละ 22.19 หมวดการทำเหมืองแร่และเหมืองหินติดลบร้อยละ 20.27 หมวดกิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุนติดลบร้อยละ 17.76 และหมวดศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการติดลบร้อยละ 11.22 หมวดการผลิตติดลบร้อยละ 8.52 และหมวดการไฟฟ้า ก๊าซ และการประปาติดลบร้อยละ 7.58 โดยจะเห็นได้ว่า อุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบสูงส่วนใหญ่อยู่ในภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ เนื่องจากประเทศไทยพึ่งพาการส่งออกเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 59.49<sup>1</sup> ของ GDP แบ่งเป็นการส่งออกสินค้าร้อยละ 44.59 และการส่งออกบริการร้อยละ 14.90 โดยเฉพาะการส่งออกบริการที่หมายถึงการท่องเที่ยว มีสัดส่วนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศอื่นที่ร้อยละ 7-8<sup>2</sup> ถึง 2 เท่า จึงทำให้ได้รับผลกระทบมากกว่าประเทศอื่น

ตารางที่ 1 ผลกระทบของโควิด-19 ที่มีต่อ GDP ปี 2563 รายอุตสาหกรรม

ภาคเศรษฐกิจ (สัดส่วนร้อยละ)	อุตสาหกรรม	สัดส่วน (ร้อยละ)	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ภาคเกษตร (8.64)	เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	8.64	-1.27
ภาคอุตสาหกรรม (30.40)	การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	2.10	-20.27
	การผลิต	25.23	-8.52
	การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	2.62	-7.58
	การจัดหาน้ำ การจัดการและบำบัดน้ำเสีย	0.45	0.75
ภาคบริการ (60.96)	การก่อสร้าง	2.71	1.46
	การขายส่ง การขายปลีก และซ่อมยานยนต์	16.81	-3.83
	การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	4.89	-22.19

<sup>1</sup> GDP ปี 2562 ก่อนเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19

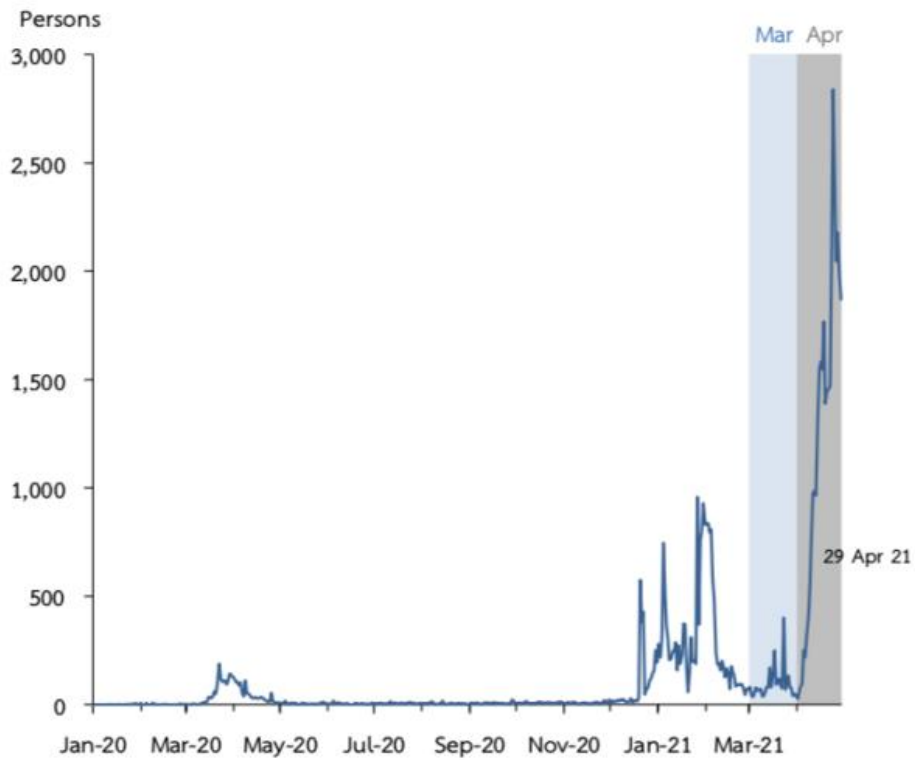
<sup>2</sup> ข้อมูลธนาคารแห่งประเทศไทย BOT พระสยาม Magazine 2/2564

ภาคเศรษฐกิจ (สัดส่วนร้อยละ)	อุตสาหกรรม	สัดส่วน (ร้อยละ)	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
	ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	4.05	-38.26
	ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	2.86	3.65
	กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	8.23	1.82
	กิจการด้านอสังหาริมทรัพย์	2.72	2.20
	กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	1.75	-5.66
	กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	1.42	-17.76
	การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ	6.55	3.51
	การศึกษา	4.42	3.29
	งานด้านสุขภาพและสังคมสงเคราะห์	2.40	1.64
	ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	0.66	-11.22
	กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	1.33	-6.31
	กิจกรรมจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล	0.18	1.60
	กิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศ	N/A	N/A
	<b>รวม</b>	<b>100.00</b>	<b>-6.1</b>

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

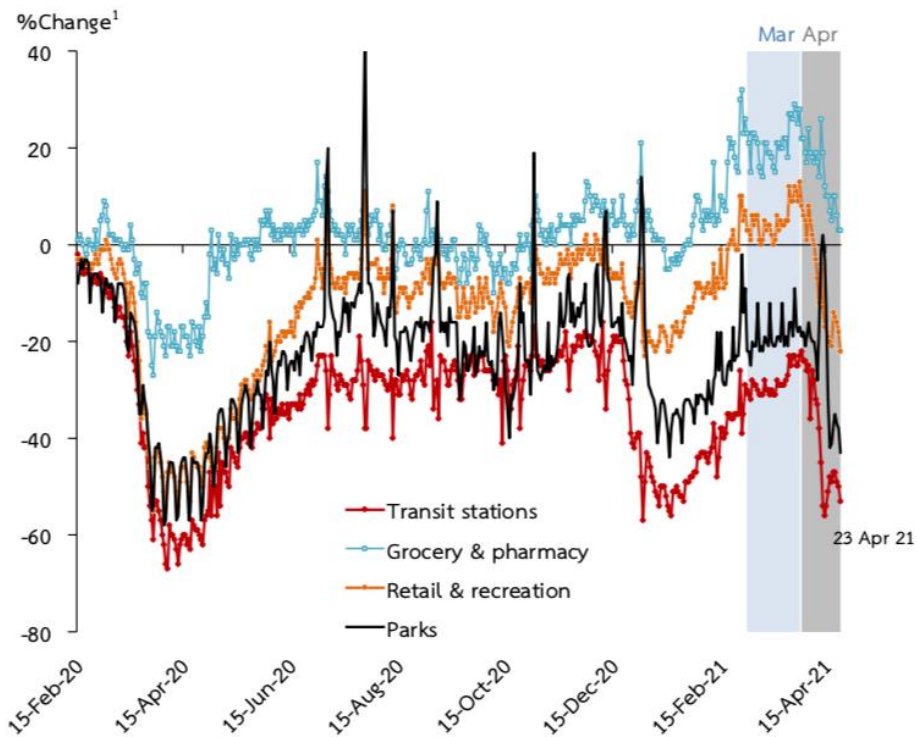
ข้อมูลข้างต้นเป็นผลกระทบของการแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกแรก ในปี 2563 ที่มีการประกาศ Lockdown ทั่วประเทศช่วงเดือนเมษายน จึงทำให้ผลกระทบทางเศรษฐกิจสูง ต่อมาในปี 2564 เกิดการแพร่ระบาดระลอกที่ 2 ในช่วงเดือนมกราคม และระลอกที่ 3 ในเดือนเมษายนจนถึงปัจจุบัน ถึงแม้รัฐบาลจะไม่ใช้มาตรการ Lockdown ทั่วประเทศเหมือนที่ผ่านมา แต่มีการกำหนดระดับของพื้นที่เสี่ยง ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจหลายส่วนหยุดชะงักอีกครั้ง จากข้อมูลของ Google Mobility Data ที่แสดง การเคลื่อนที่ของประชาชนไปในสถานที่ต่าง ๆ จะเห็นได้ว่า การเดินทางปรับตัวลดลง อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งจะส่งผลกระทบเชิงลบต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี 2564

ภาพที่ 2 จำนวนผู้ติดเชื้อโควิด-19



ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

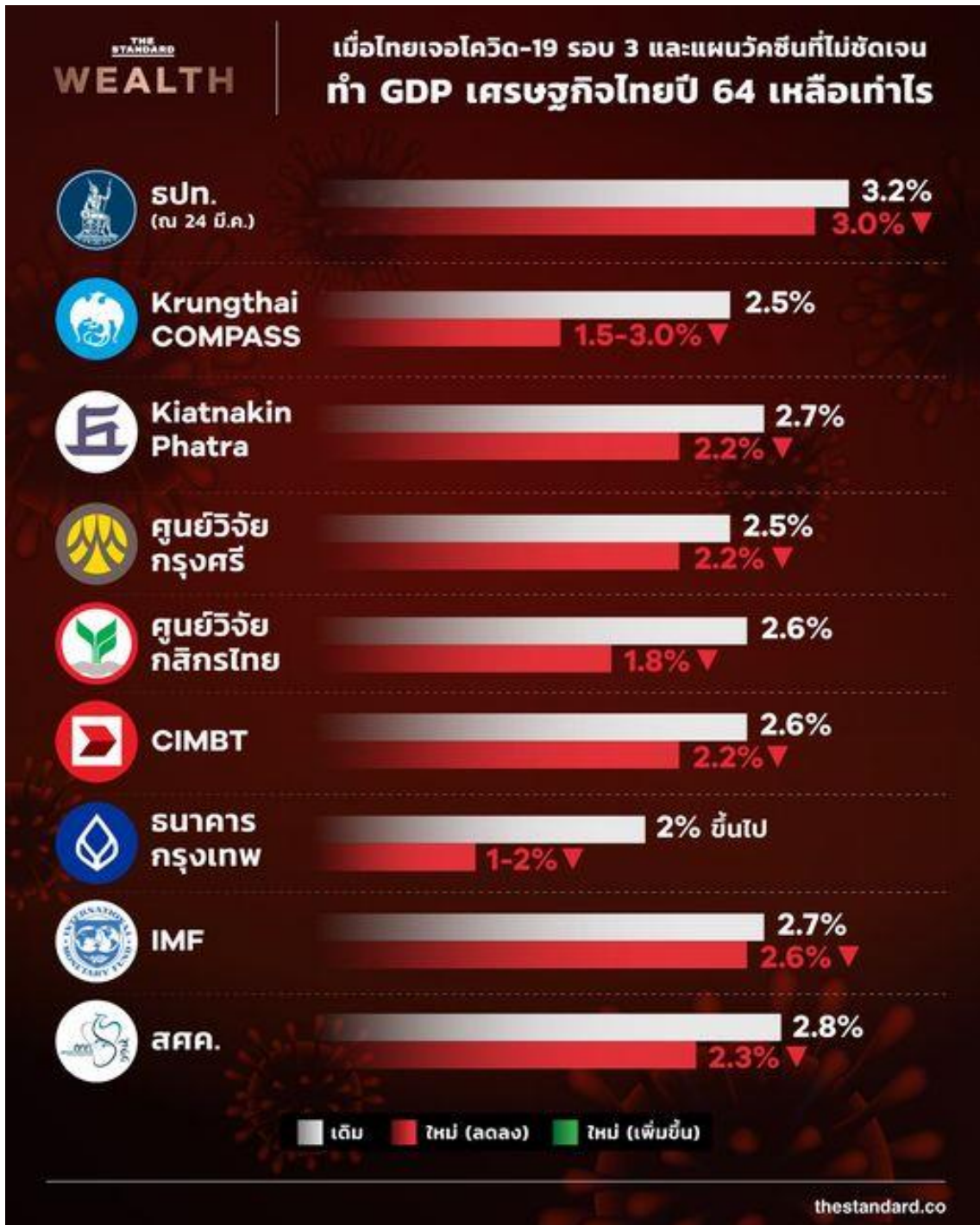
ภาพที่ 3 Google Mobility Data Thailand



หมายเหตุ: <sup>1</sup> เทียบกับค่ากลางการเดินทางในแต่ละวันในช่วง 3 ม.ค. - 6 ก.พ. 2563

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

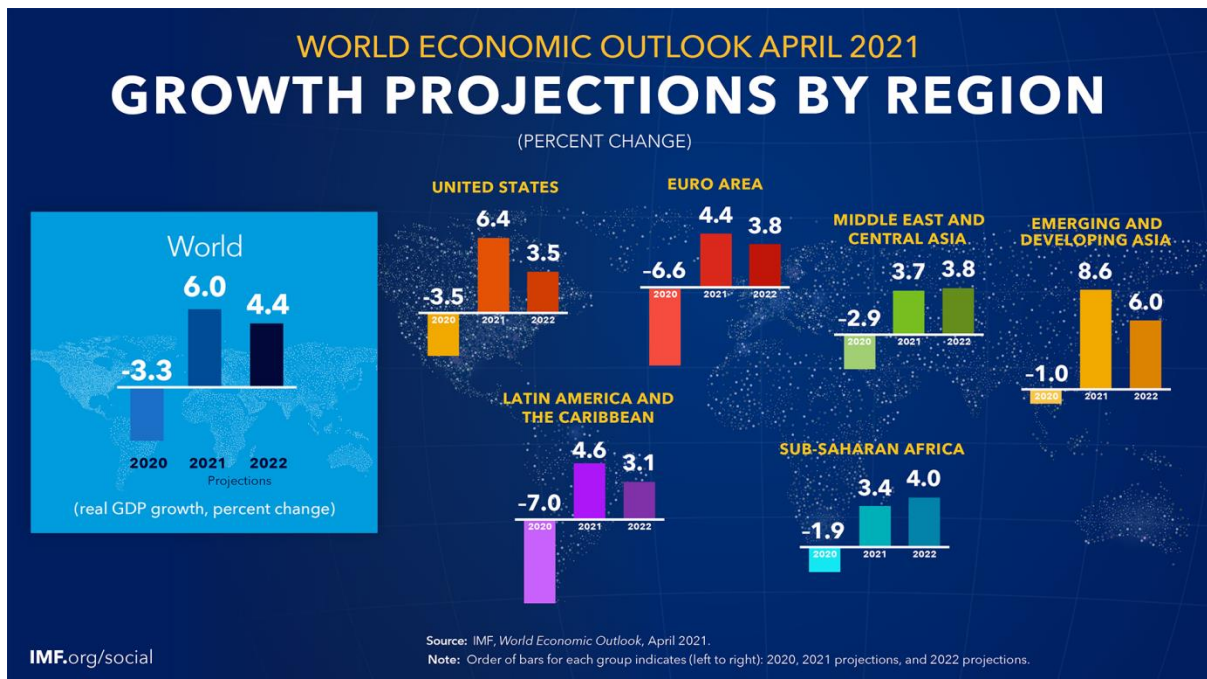
ภาพที่ 4 ประมาณการ GDP ของไทยปี 2564



ที่มา : The Standard Wealth (29 เมษายน 2564)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ในระลอกที่ 3 หน่วยงานเศรษฐกิจหลายสำนักจึงปรับลดประมาณการ GDP ปี 2564 ของไทยลงจากที่ประเมินไว้ก่อนหน้านี้ ช่วงต้นปี ขณะที่ IMF คาดการณ์เศรษฐกิจโลกและภูมิภาคเอเชียจะฟื้นตัวอย่างโดดเด่น ต่างจากประเทศไทยที่ถูกปรับลดประมาณการ GDP เนื่องจากเศรษฐกิจของไทยพึ่งพาการส่งออกในสัดส่วนที่สูง ถึงแม้การส่งออกสินค้าจะฟื้นตัวได้ตามเศรษฐกิจโลก แต่การส่งออกบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวยังไม่สามารถฟื้นตัวกลับสู่ภาวะปกติ เป็นผลจากการแพร่ระบาดระลอกนี้ทำให้แผนการเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวสะดุดลง ซึ่งในท้ายที่สุดจะส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานและอาจทำให้การว่างงานเร่งตัวขึ้นอีกครั้ง

ภาพที่ 5 ประมาณการ GDP ทั่วโลกปี 2564



ที่มา : International Monetary Fund

## ภาพรวมตลาดแรงงานและแนวโน้มการว่างงาน

ข้อมูลตลาดแรงงาน ณ เดือนธันวาคม ปี 2563 ซึ่งเป็นข้อมูลล่าสุดที่รายงานโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ<sup>3</sup> มีผู้มีงานทำทั้งสิ้น 38.76 ล้านคน โดยภาคบริการมีผู้มีงานทำมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 50.59 รองลงมาเป็นภาคเกษตรร้อยละ 34.78 และภาคอุตสาหกรรมน้อยที่สุดร้อยละ 14.63 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายอุตสาหกรรมจะพบว่าหมวดเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมงมีจำนวนผู้มีงานทำมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 34.78 รองลงมาเป็นหมวดการขนส่ง การขายปลีก และซ่อมยานยนต์ หมวดการผลิต และหมวดที่พักแรมและบริการด้านอาหารร้อยละ 16.52 13.99 และ 7.66 ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 4 อุตสาหกรรมมีสัดส่วนผู้มีงานทำรวมกันสูงถึงร้อยละ 72.95 จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจไทย

ตารางที่ 2 ผู้มีงานทำปี 2563

ภาคเศรษฐกิจ (สัดส่วนร้อยละ)	อุตสาหกรรม	จำนวน (พันคน)	สัดส่วน (ร้อยละ)
ภาคเกษตร (34.78)	เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	13,482.34	34.78
ภาคอุตสาหกรรม (14.63)	การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	44.97	0.12
	การผลิต	5,423.88	13.99
	การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	117.65	0.30
	การจัดการน้ำ การจัดการและบำบัดน้ำเสีย	84.41	0.22
ภาคบริการ (50.59)	การก่อสร้าง	2,109.17	5.44
	การขนส่ง การขายปลีก และซ่อมยานยนต์	6,402.46	16.52
	การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า	1,402.41	3.62
	ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	2,969.95	7.66
	ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	193.91	0.50

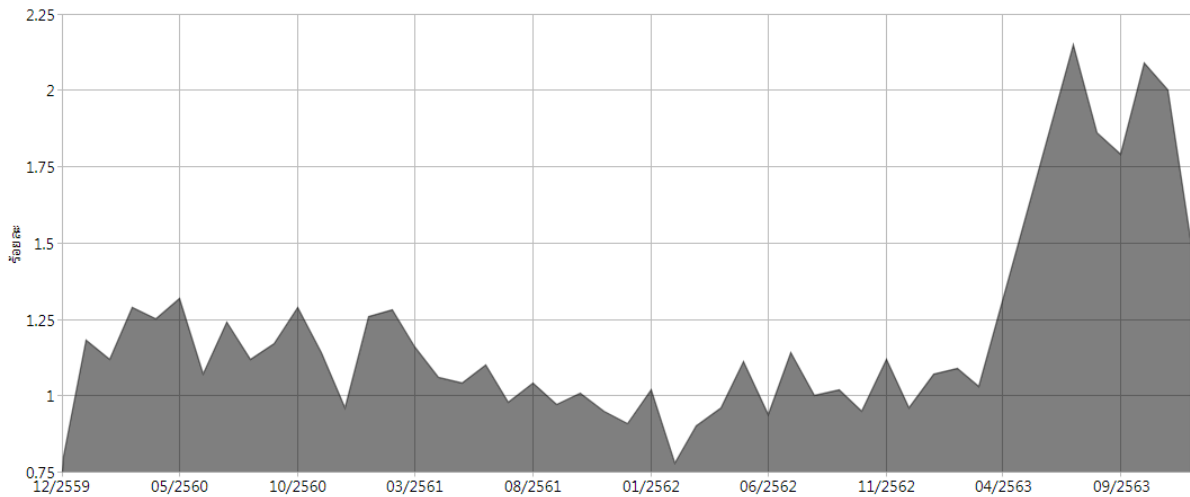
<sup>3</sup> ข้อมูลปี 2564 ยังไม่มีการรายงาน

ภาคเศรษฐกิจ (สัดส่วนร้อยละ)	อุตสาหกรรม	จำนวน (พันคน)	สัดส่วน (ร้อยละ)
	กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	535.19	1.38
	กิจการด้านอสังหาริมทรัพย์	243.91	0.63
	กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	407.24	1.05
	กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	568.04	1.47
	การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ	1,519.75	3.92
	การศึกษา	1,121.14	2.89
	งานด้านสุขภาพและสังคมสงเคราะห์	741.26	1.91
	ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	258.05	0.67
	กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	814.64	2.10
	กิจกรรมจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล	245.20	0.63
	กิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศ	4.19	0.01
	ไม่ทราบ	71.82	0.19
	<b>รวม</b>	<b>38,761.58</b>	<b>100.00</b>

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

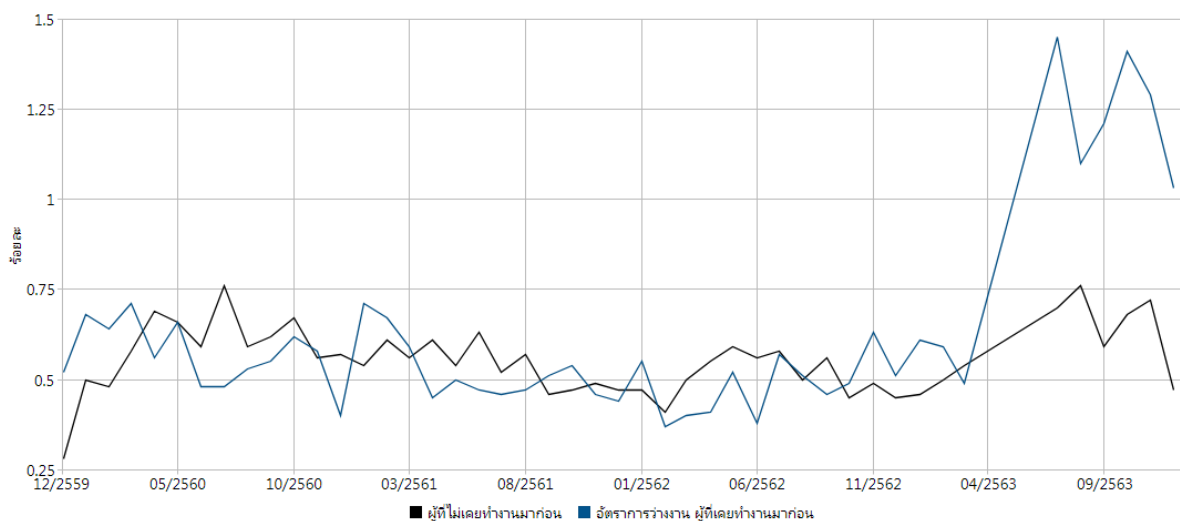
สำหรับข้อมูลว่างงานควรพิจารณาเป็นแนวโน้ม บทความนี้จึงได้ใช้ข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นปีเริ่มต้นของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) โดยจะเห็นได้ว่า อัตราการว่างงานของไทยอยู่ในระดับต่ำมาโดยตลอด ส่วนหนึ่งมาจากภาวะดีดตัวของตลาดแรงงาน เนื่องจากกำลังแรงงานของไทยได้ผ่านจุดสูงสุดไปแล้วราวปี 2558 และมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องในอนาคต อย่างไรก็ตาม การแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ผ่านมากในปี 2563 ได้ส่งผลทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงัก ทำให้อัตราการว่างงานเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากราวร้อยละ 1 มาเป็นร้อยละ 2 หรือราว 3 - 4 แสนคน ในไตรมาสที่ 1 มาเป็น 7 - 8 แสนคน ในไตรมาสที่ 3 รวมทั้งมีผู้ทำงานต่ำกว่าระดับ (ทำงานน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และพร้อมจะทำงานเพิ่มขึ้น) เพิ่มขึ้นจาก 2 - 3 แสนคน มาเป็น 5 - 6 แสนคน ในช่วงเวลาดังกล่าว

ภาพที่ 6 อัตราการว่างงานปี 2560 - 2563



ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

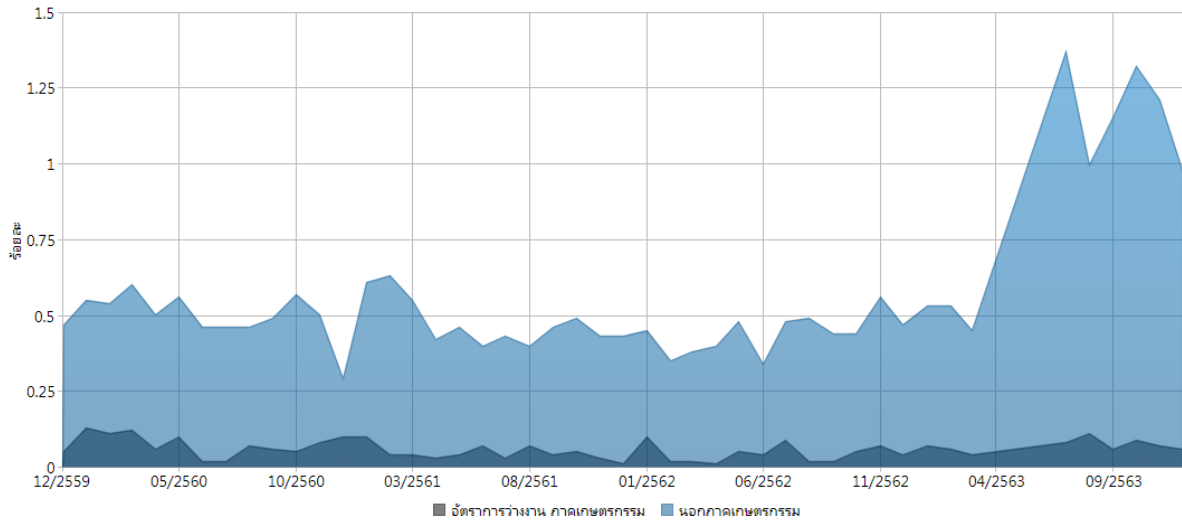
ภาพที่ 7 อัตราการว่างงานของผู้เคยและไม่เคยทำงานมาก่อนปี 2560 - 2563



ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

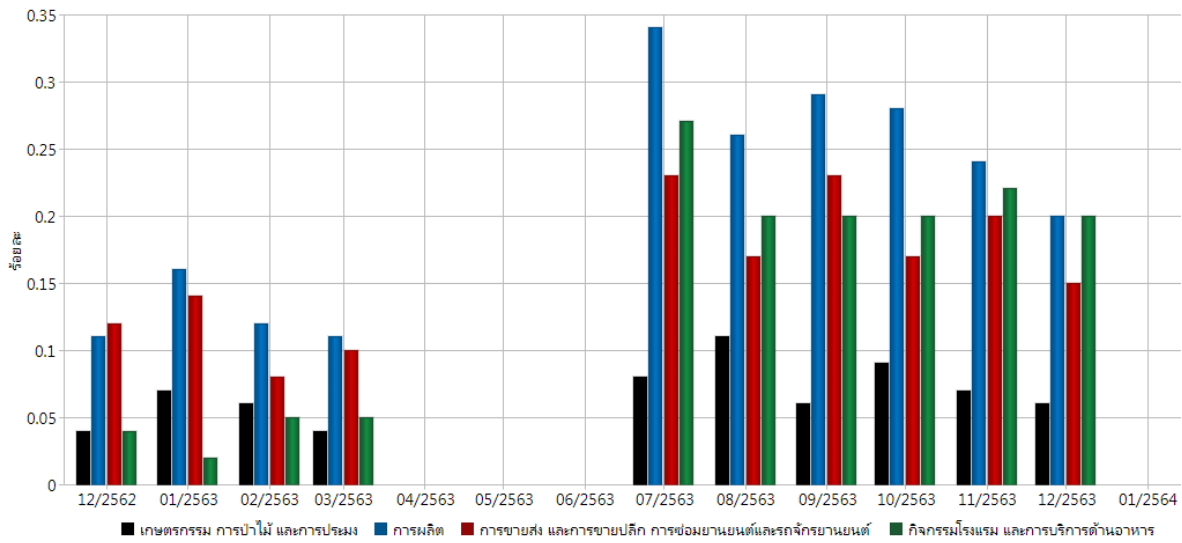
เมื่อพิจารณารายละเอียดของผู้ว่างงานพบว่า ในช่วงปี 2563 ผู้ว่างงานส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เคยทำงานมาก่อนและอยู่นอกภาคเกษตร โดยว่างงานจากอุตสาหกรรมหมวดการผลิตสูงที่สุดรองลงมาเป็นหมวดที่พักแรมและบริการด้านอาหาร ส่วนใหญ่ว่างงานในพื้นที่ภาคใต้และกรุงเทพมหานครและเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ภาพที่ 8 อัตราการว่างงานตามภาคเศรษฐกิจปี 2560 - 2563



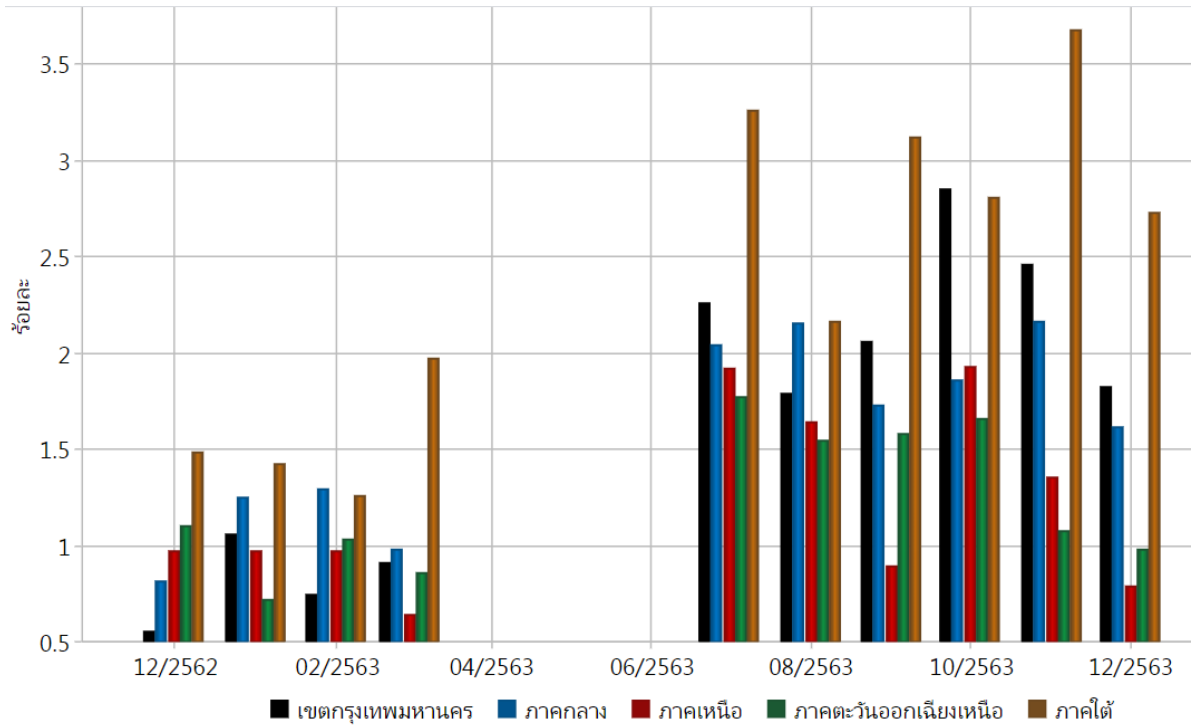
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาพที่ 9 อัตราการว่างงานตามอุตสาหกรรมปี 2563



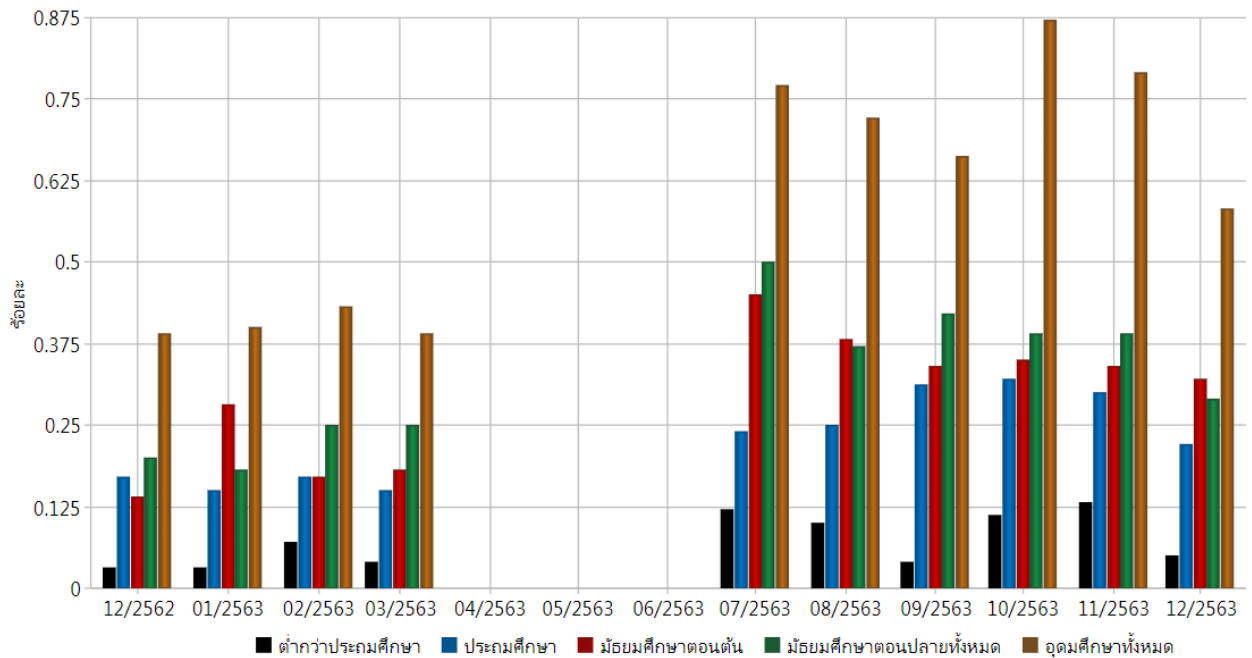
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาพที่ 10 อัตราการว่างงานตามภูมิภาคปี 2563



ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

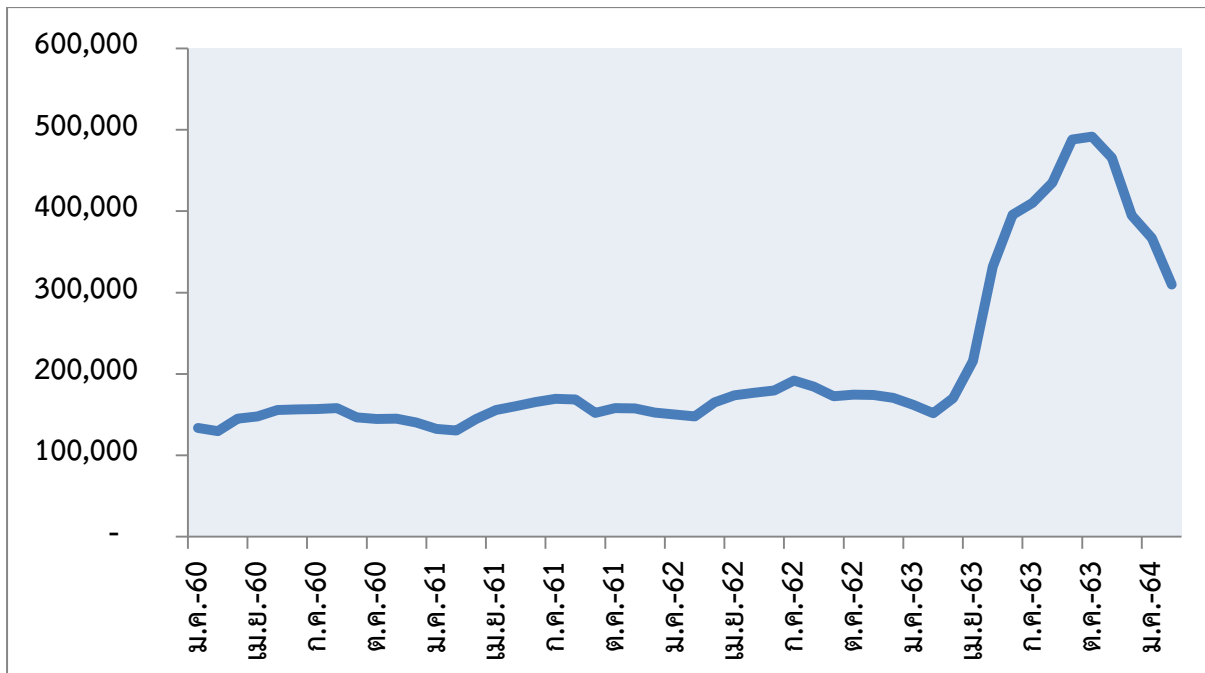
ภาพที่ 11 อัตราการว่างงานตามระดับการศึกษาปี 2563



ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

อย่างไรก็ดี ข้อมูลดังกล่าวมีข้อจำกัดที่เป็นข้อมูลเชิงสถิติ ถึงแม้จะแสดงให้เห็นภาพรวมแต่จะไม่สามารถระบุข้อมูลตัวตนได้ ดังนั้น การพิจารณาแนวโน้มการว่างงานจึงต้องใช้ข้อมูลจริงประกอบด้วย โดยพิจารณาจากจำนวนผู้ขอรับสิทธิประโยชน์ว่างงานจากสำนักงานประกันสังคมพบว่า มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญหลังการ Lockdown ในไตรมาสที่ 2 ของปี 2563 และมีจำนวนสูงสุดในเดือนตุลาคม 2563 ที่ 491,662 คน หากรวมจำนวนผู้ขอรับสิทธิประโยชน์ว่างงานตั้งแต่มีการ Lockdown ในเดือนเมษายน 2563 จนถึงปัจจุบัน (ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2564) จะมีจำนวนสูงถึง 4,305,361 คน แสดงให้เห็นว่า การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลต่อตลาดแรงงานในวงกว้าง

ภาพที่ 12 ผู้ขอรับสิทธิประโยชน์ว่างงาน



ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

### มาตรการเดิมที่มีอยู่

กรมการจัดหางาน (กกจ.) ได้ให้บริการระบบการจัดหางานสำหรับผู้สมัครงานและนายจ้าง (Smart Job Center) ในฐานะตัวกลางการประกาศตำแหน่งงานว่างของนายจ้างและการสมัครงานของผู้หางาน ซึ่งสามารถใช้บริการผ่าน <http://smartjob.doe.go.th/> โดยระบบจะมีการบันทึกการบรรจุงาน (Job Matching) สำหรับตำแหน่งงานที่จับคู่ระหว่างผู้สมัครงานและนายจ้างได้สำเร็จ

### มาตรการเฉพาะหน้า

การแพร่ระบาดของโควิด-19 สร้างผลกระทบต่อตลาดแรงงานดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น รัฐบาลโดยกระทรวงแรงงานจึงได้มีมาตรการเพื่อสนับสนุนการจ้างงานและช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบในช่วงปี 2563 ดังนี้

1. Job Expo Thailand 2020 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 26 - 28 กันยายน 2563 เพื่อส่งเสริมการจ้างงานสำหรับผู้ที่ยังจบการศึกษาใหม่โดยภาครัฐและเอกชน การส่งเสริมการจ้างงานเพิ่มเติมเพื่อทดแทนแรงงานต่างด้าว การรักษาการจ้างงานเดิม โดยเน้นในสาขาที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 และการพัฒนาฝีมือแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบ ซึ่งมีตำแหน่งงานรวม 1 ล้านอัตรา ดังนี้

- 1) ตำแหน่งงานว่างกรมการจัดหางาน 106,312 อัตรา
- 2) ตำแหน่งงานต่างประเทศ 112,242 อัตรา
- 3) ตำแหน่งงานพาร์ทไทม์ 66,881 อัตรา
- 4) การจ้างงานโดยภาครัฐ 410,415 อัตรา
- 5) โครงการจ้างงานเด็กจบใหม่ (Co-Payment) 260,000 อัตรา
- 6) ตำแหน่งงานที่คาดว่าจะจ้างแรงงานไทยแทนแรงงานต่างด้าว 44,150 อัตรา

2. โครงการจ้างงานเด็กจบใหม่ (Co-Payment) มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือการจ้างงานผู้จบการศึกษาใหม่ จำนวน 260,000 อัตรา โดยรัฐบาลให้การอุดหนุนเงินเดือนจำนวนร้อยละ 50 ของเงินเดือนตามวุฒิการศึกษาสูงสุดไม่เกิน 7,500 บาท ต่อเดือนต่อคน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2563 - 30 กันยายน 2564

3. แพลตฟอร์มไทยมีงานทำ [www.ไทยมีงานทำ.com](http://www.ไทยมีงานทำ.com) เพื่อแก้ไขปัญหาการว่างงานและเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบให้สามารถเข้าถึงตำแหน่งงาน รวมถึงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและเพิ่มโอกาสการมีงานทำให้สอดคล้องกับมาตรการของรัฐบาลภายใต้โครงการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศวงเงิน 4 แสนล้านบาท

## ปัญหาและแนวทางแก้ไข

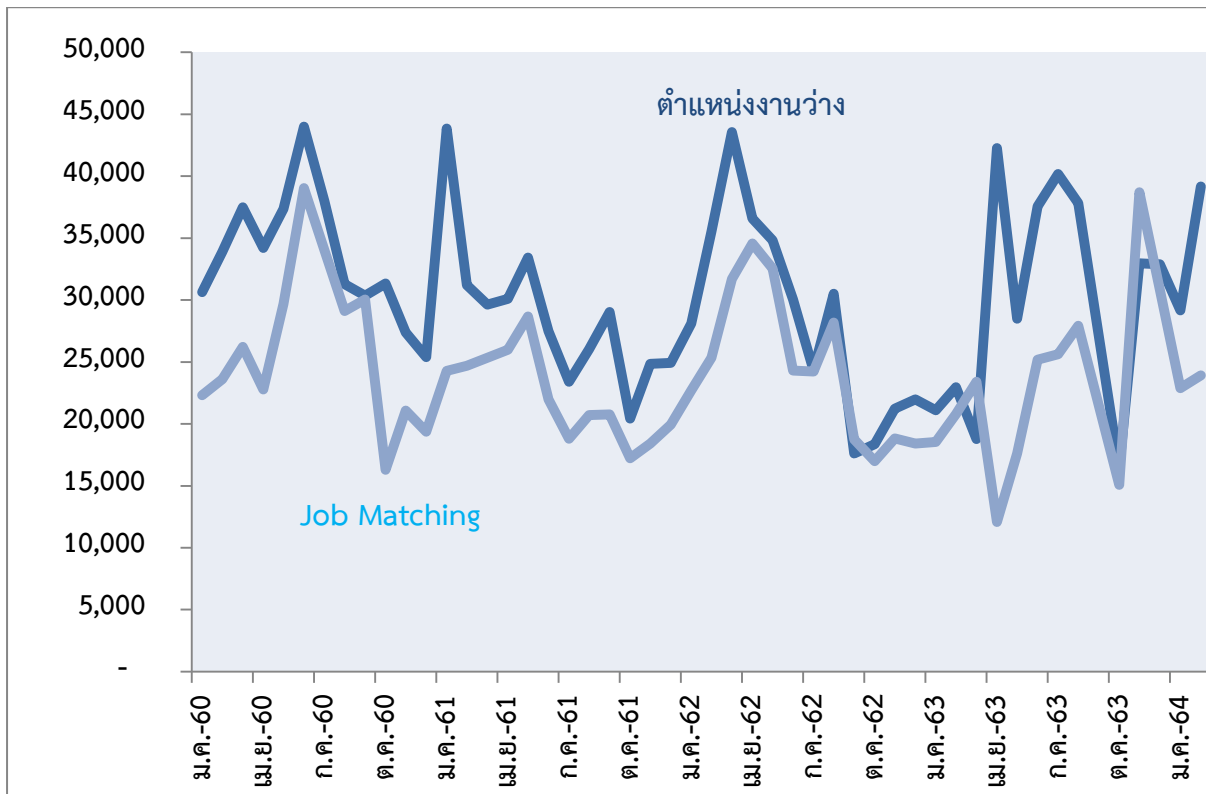
### ปัญหาที่มีอยู่

การวิเคราะห์ปัญหาในส่วนนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ครอบคลุมมาตรการที่มีอยู่เดิมและมาตรการใหม่ที่เกิดขึ้นจากผลกระทบโควิด-19 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ระบบ Smart Job Center ของ กกจ. ได้ให้บริการเพื่อสนับสนุนการจ้างงานมาเป็นเวลานาน แต่เมื่อพิจารณาตำแหน่งงานว่างและ Job Matching ย้อนหลังจะพบว่าการ Matching ส่วนใหญ่ต่ำกว่าตำแหน่งงานว่าง แสดงว่า ผู้สมัครงานมีคุณสมบัติไม่ตรงตามความต้องการของนายจ้าง หากผู้สมัครงานต้องการจะได้อางานก็ต้องทำให้ตนเองมีคุณสมบัติเป็นไปตามที่นายจ้างระบุ ซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน แต่วุฒิการศึกษาไม่สามารถทำให้สูงขึ้นได้ในระยะเวลาอันสั้น วิธีการเดียวที่จะทำให้มีคุณสมบัติเพียงพอคือ การพัฒนาทักษะที่จำเป็นกับตำแหน่งงาน ซึ่งเป็นภารกิจของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (กพร.) ในการช่วยเหลือคนกลุ่มนี้ แต่ปัญหาคือ หลักสูตรของ กพร. ต้องอาศัยการลงทะเบียนเข้าฝึกอบรม มีการฝึกอบรมตามช่วงเวลาที่กำหนด และยังมีหลักสูตรออนไลน์ที่ให้บริการได้ทันที จึงไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการพัฒนา

ทักษะเพื่อการหางานทำของประชาชนในระยะเวลาที่รวดเร็ว สะท้อนให้เห็นว่า ภารกิจของทั้งสองกรมไม่ได้สนับสนุนซึ่งกันและกัน ทั้งที่มีความเชื่อมโยงกันอย่างยิ่ง โดยเฉพาะ กพร. ที่ยังไม่มีบริการที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

ภาพที่ 13 ตำแหน่งงานว่างและ Job Matching

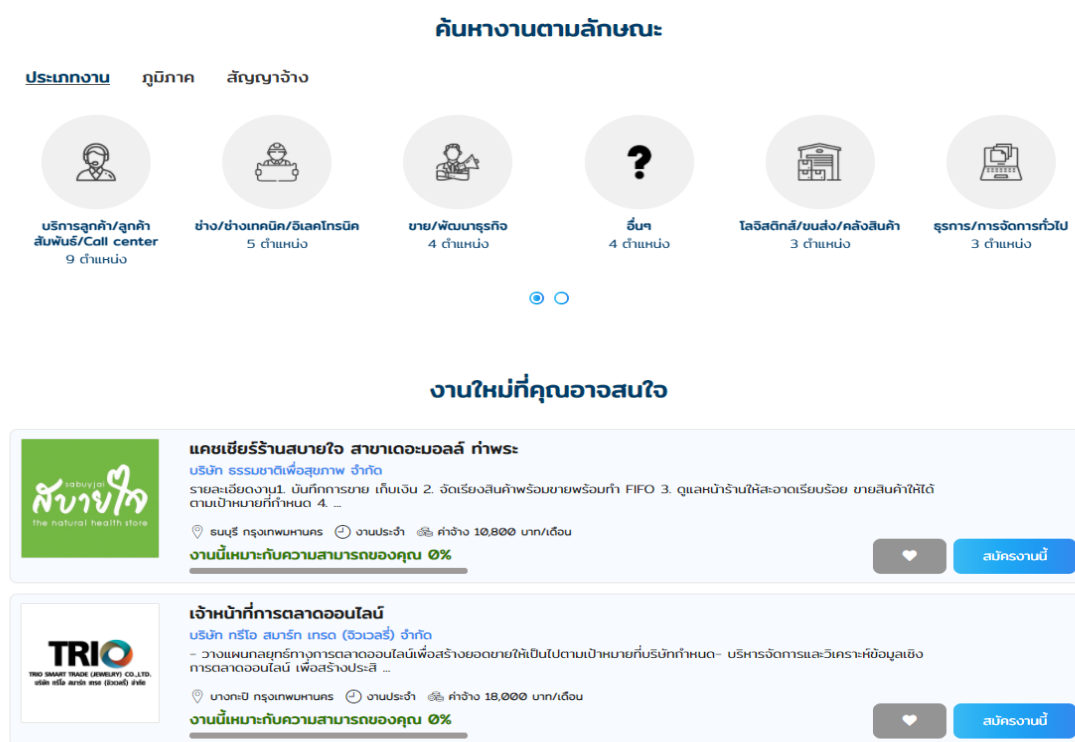


หมายเหตุ ไม่รวมข้อมูลเดือนกันยายน 2563 เนื่องจากการรวมข้อมูลจาก Job Expo Thailand 2020  
ที่มา : กรมการจัดหางาน

2. แพลตฟอร์มไทยมีงานทำเป็นความร่วมมือของหลายหน่วยงานในการพัฒนาช่องทางให้บริการประชาชนที่พยายามจะเชื่อมโยงภารกิจสนับสนุนการจ้างงานของ กกจ. และการพัฒนาทักษะของ กพร. เข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นการแก้ไขช่องว่างดังที่ได้กล่าวถึงก่อนหน้านี้ อย่างไรก็ตาม แพลตฟอร์มนี้ยังคงมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถให้บริการได้อย่างสมบูรณ์ ดังนี้

1) การสมัครงานผ่านไทยมีงานทำสามารถค้นหาตำแหน่งงานได้ในเว็บไซต์ แต่ระบบไม่สามารถติดตามการบรรจุงาน (Job Matching) ได้เหมือน Smart Job Center อีกทั้งยังไม่มีระบบการวิเคราะห์ความเหมาะสมกับตำแหน่งงาน เนื่องจากในความเป็นจริง ผู้ใช้งานอาจไม่สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ตนเองเหมาะสมกับงานลักษณะใด ซึ่งเป็นสาเหตุส่วนหนึ่งของการไม่สามารถหางานทำได้ ทำให้ว่างงานเป็นเวลานาน ดังนั้น แพลตฟอร์มดังกล่าวจึงยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างแท้จริง แสดงให้เห็นว่า ขั้นตอนการพัฒนา ยังไม่ได้คำนึงถึงการวิเคราะห์ประสบการณ์ผู้ใช้งาน (User Experience: UX) ซึ่งส่งผลต่อรูปแบบของบริการ (User Interface: UI)

ภาพที่ 14 การสมัครงานผ่านแพลตฟอร์มไทยมีงานทำ



ที่มา : [www.ไทยมีงานทำ.com](http://www.ไทยมีงานทำ.com)

2) การฝึกอบรมผ่านแพลตฟอร์มไทยมีงานทำยังทำงานไม่เต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นเพียงประกาศ แต่ไม่มีหลักสูตรออนไลน์ที่เป็นวิดิทัศน์บนแพลตฟอร์ม หากผู้ใช้งานต้องการสมัครจะต้องโทรติดต่อกับหน่วยงานเจ้าของหลักสูตรด้วยตนเอง

ไม่สามารถสมัครผ่านเว็บไซต์ได้ อีกทั้งมีการกำหนดระยะเวลาและสถานที่การฝึกอบรมที่เป็นข้อจำกัดทั้งมิติเวลาและพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถฝึกอบรมได้ในทันที หากผู้ใช้งานเป็นผู้ว่างงานก็ต้องอยู่ในสถานะว่างงานเป็นเวลานาน ซึ่งผลสืบเนื่องต่อการดำรงชีพด้วย นอกจากนี้ ยังไม่มีระบบที่ช่วยในการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ใช้งานกับหลักสูตรที่เหมาะสม เนื่องจากในความเป็นจริงผู้ที่ต้องการพัฒนาทักษะอาจไม่สามารถวิเคราะห์ตนเองได้ว่า ควรต้องพัฒนาทักษะด้านใดเพื่อให้ได้งานทำ ถึงแม้ในแพลตฟอร์มจะมีส่วนให้ทำ Check List เพื่อหาทักษะที่ขาดแต่ยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ จึงควรต้องพัฒนาเพิ่มเติมให้ง่ายต่อการใช้งานของประชาชนมากที่สุด

ภาพที่ 15 การฝึกอบรมผ่านแพลตฟอร์มไทยมีงานทำ

ที่มา : [www.ไทยมีงานทำ.com](http://www.ไทยมีงานทำ.com)

ยกตัวอย่างหลักสูตรการบริหารจัดการคลังสินค้า เป็นหลักสูตรที่สามารถฝึกอบรมออนไลน์ได้ จึงไม่จำเป็นต้องฝึกอบรมในห้องบรรยายในรูปแบบดั้งเดิมที่ กพร. ใช้กับภารกิจที่ดำเนินการในปัจจุบัน นอกจากนี้ ทักษะที่งานส่วนใหญ่ในปัจจุบันต้องการล้วนเป็นทักษะด้านเทคโนโลยีที่สามารถฝึกอบรมออนไลน์ได้ทั้งสิ้น จึงสะท้อนให้เห็นว่า ส่วนของการพัฒนาทักษะในแพลตฟอร์มดังกล่าวควรต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข

อย่างเร่งด่วน อีกทั้ง กพร. ควรตระหนักและให้ความสำคัญในส่วนนี้ เนื่องจากการฝึกอบรมในปัจจุบันไม่ได้มีเฉพาะการฝึกอบรมแบบห้องบรรยายเพียงอย่างเดียว หาก กพร. ปรับตัวไม่ทัน หน่วยงานอื่นอาจเข้ามาทดแทนภารกิจฝึกอบรมได้ในอนาคต

### แนวทางแก้ไขปัญหา

จากการวิเคราะห์ปัญหาข้างต้นจะเห็นได้ว่า แนวคิดการให้บริการประชาชนทั้งในด้านการสนับสนุนการจ้างงานและการพัฒนาทักษะเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนที่เกิดจากภาวะการว่างงานอยู่ใน ทิศทาง ที่ถูกต้อง แต่ วิธีการ ยังมีปัญหาสรุปได้ ดังนี้

แพลตฟอร์ม	การจ้างงาน	การพัฒนาทักษะ
Smart Job Center	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. มีภาพลักษณ์ที่ดีเป็นที่รู้จักของลูกจ้างและนายจ้าง</li> <li>2. มีการติดตาม Job Matching</li> <li>3. ไม่มีระบบวิเคราะห์ความเหมาะสมกับงาน</li> </ol>	ไม่มีส่วนนี้
ไทยมีงานทำ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย</li> <li>2. ไม่มีการติดตาม Job Matching</li> <li>3. ไม่มีระบบวิเคราะห์ความเหมาะสมกับงาน</li> <li>4. ไม่เชื่อมโยงกับ Smart Job Center</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ไม่มีระบบฝึกอบรมออนไลน์</li> <li>2. ไม่มีระบบวิเคราะห์ทักษะที่ควรพัฒนา</li> </ol>

หากต้องการจะแก้ไขปัญหาคารว่างงานอย่างยั่งยืนที่ไม่ใช่เป็นการหามาตรการเฉพาะหน้าระยะสั้นเหมือนที่ปฏิบัติมาในอดีต ควรจะต้องมีระบบที่สนับสนุนการจ้างงานและการพัฒนาทักษะที่มีประสิทธิภาพสูง และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งเทคโนโลยีในปัจจุบันมีขีดความสามารถเพียงพอในการช่วยบริหารจัดการได้ บุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพียงแต่อาศัยความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการควบคุมดูแลเทคโนโลยีให้ทำงานได้ตามภารกิจ นอกจากนี้ การมีระบบที่ดีจะช่วยให้สามารถติดตามข้อมูลได้ทันที (Real Time) และสร้างฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ที่ทำให้ง่ายต่อการวิเคราะห์ ส่งผลให้การดำเนินนโยบายแรงงานตรงเป้าหมาย ติดตามตรวจสอบได้ และมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งการจะพัฒนาระบบที่กล่าวถึงนี้จะต้องอาศัยการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามขั้นตอน ดังนี้

ระยะเวลา	กกจ.	กพร.
ระยะสั้น (ภายใน 6 เดือน)	<ol style="list-style-type: none"> <li>ดำเนินการเชื่อมโยง Smart Job Center กับไทยมีงานทำให้เป็นแพลตฟอร์มเดียวกัน<b>ทันที</b></li> <li>ศึกษาวิธีสร้างแอปพลิเคชันที่ทันสมัยและง่ายต่อการใช้งานทำให้ผู้ใช้งานรู้สึกว่าคุณไม่ได้เหมือนกับแอปพลิเคชันของธนาคาร <b>เพื่อรองรับการดำเนินการระยะยาว</b></li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>จัดหาและรวบรวมหลักสูตรออนไลน์ที่มีมาไว้ในแพลตฟอร์ม<b>ทันที</b></li> <li>ศึกษาวิธีการวัดผลการฝึกอบรมออนไลน์และวิธีรับรองผล เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมใช้เป็นหลักฐานการสมัครงาน <b>เพื่อรองรับการดำเนินการระยะยาว</b></li> </ol>
ระยะกลาง (6 เดือน ถึง 1 ปี )	<p>ปรับปรุงมาตรฐานอาชีพของไทยให้เป็นปัจจุบันมากที่สุดตามมาตรฐาน ISCO ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ</p>	<p>จัดทำทักษะที่จำเป็นของทุกอาชีพ (Skill List) ตามมาตรฐานอาชีพให้สอดคล้องกับการปรับปรุงของ กกจ.</p>
	<p>1. ร่วมกันนำมาตรฐานอาชีพและ Skill List ตามมาตรฐานอาชีพมาเชื่อมโยงกับมาตรฐานอุตสาหกรรม เนื่องจากโดยพื้นฐานทุกอาชีพอยู่ในทุกอุตสาหกรรม อีกทั้งการวัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจผ่าน GDP ใช้มาตรฐานอุตสาหกรรมเป็นหลัก</p>	

ระยะเวลา	กกจ.	กพร.
	2. ใช้ข้อมูลการเชื่อมโยงตามข้อ 1 เป็น Input สำหรับให้ระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ที่จะสร้างขึ้นในระยะถัดไปใช้ในการประมวลผล	
ระยะยาว (1 ปี ขึ้นไป)	1. ร่วมกันจัดหาผู้สร้างระบบ AI ให้กับแพลตฟอร์มที่รวมเป็นหนึ่งเดียวกันแล้ว ในระยะก่อนหน้าให้มีประสิทธิภาพในการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ใช้งาน กับตำแหน่งงานและทักษะที่จำเป็น  2. พัฒนารูปแบบการให้บริการทั้งเว็บไซต์และแอปพลิเคชัน โดยให้ความสำคัญกับแอปพลิเคชันมากกว่า เนื่องจากต้องการให้อยู่ในอุปกรณ์ผู้ใช้งานตลอดเวลา และมีการแจ้งเตือนเมื่อมีความเคลื่อนไหว ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้งานใช้งานได้บ่อยขึ้น โดยเฉพาะด้านการพัฒนาทักษะควรสร้างแรงจูงใจให้ใช้งานได้บ่อยเหมือน Youtube	
	ทหารหรือผู้สร้างระบบ AI พัฒนาระบบ ให้นำจ้างสามารถตรวจสอบสมบัติ ลูกจ้างได้ในแพลตฟอร์มนี้	1. สร้างวิธีการวัดผลการฝึกอบรมออนไลน์ เช่น ข้อสอบ และการให้ใบรับรอง เป็นต้น  2. เปรียบเทียบหลักสูตรออนไลน์เพิ่มเติมจากผู้ผลิตหลักสูตรทั้งที่เสียและไม่เสียค่าใช้จ่าย ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคการศึกษา เพื่อให้หลักสูตรทั้งหมดมารวมอยู่ที่แพลตฟอร์มนี้ แต่เจ้าของเดิมยังได้เครดิตเหมือนกับ Youtube ซึ่งจะทำให้กระทรวงแรงงานเป็นศูนย์กลางการจ้างงานและการพัฒนาทักษะของประเทศ

International Monetary Fund (2021). *World Economic Outlook April 2021*.

World Bank (2021). *World Development Indicators (Thailand)*.

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2564). *Thailand's Workforce: การพัฒนาแรงงานไทยในโลกยุคใหม่*. BOT พระสยาม Magazine ฉบับที่ 2/2564 (มีนาคม - เมษายน).

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2564). *ภาวะเศรษฐกิจเดือนมีนาคม และไตรมาสที่ 1 ปี 2564*.

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2564). *อัตราการว่างงาน*. เข้าถึงได้จาก <https://www.bot.or.th/Thai/Segmentation/Business/Pages/UnemploymentRate.aspx>

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2564). *สรุปผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร (เดือนธันวาคม พ.ศ. 2563)*.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564). *ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาสที่ 4/2563*.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564). *ภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาสที่ 4/2563 และแนวโน้มปี 2563-2564*.